

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

1. Formålet med beslutningsforslaget

Formålet med forslaget er for det første at forebygge skilsmisser og samlivsophævelser for de par, der er motiverede til at gøre en indsats for at redde forholdet – ikke kun af hensyn til de voksne, men også for at mindske konflikter for eventuelle børn i forbindelse med krisesituationen. Det er samtidig forslagets formål at skaffe viden om de menneskelige og samfundsøkonomiske konsekvenser af skilsmisser. Dette skal ske ved tilbud om rådgivning, der sigter mod at gøre par i stand til at løse deres problemer uden at gå fra hinanden, og ved at tilvejebringe den nødvendige forskning.

2. Baggrunden for beslutningsforslaget

2.1. Indledning

Forslagsstillerne er klar over, at skilsmisser m.v. ikke kan undgås med det liv, det moderne menneske lever, og skilsmisser skal da heller ikke undgås for enhver pris. Men ved enhver skilsmisse eller samlivsbrud er der omkostninger – for de voksne, for eventuelle børn og for samfundet. Alligevel gøres der fra samfundets side alt for lidt for at forebygge skilsmisser og samlivsbrud eller i det mindste for at mindske de store personlige omkostninger for de involverede.

Socialforskningsinstituttet (SFI) har i publikationen »Børn og familier« af Else Christensen og Mai Heide Ottosen (2002) samlet nogle resultater fra instituttets forskning i børn og familie. Blandt andet oplyser forfatterne, at ca. hvert 10. barn lever i en sammenbragt familie med en biologisk forælder og en stedforælder. 15 pct. af børnene i Danmark lever i eneforsørgerfamilier. Desuden antager man, at ca. 10 pct. af skilsmissebørnene har forældre, hvis relationer er stærkt konfliktbetonede. I en anden undersøgelse fra SFI (»Børnesagkyndig rådgivning« fra 1999) konkluderer forsker Mai Heide Ottosen (side 156), at hvert femte skilsmissebarn i hendes undersøgelse viste tegn på trivselsproblemer.

Mai Heide Ottosen har for SFI undersøgt, om der er sammenhæng mellem barndoms erfaringer og skilsmisse eller samlivsbrud som voksen. Hun fandt, at der er sådan en sammenhæng. Blandt de mest konsoliderede (de fortsat gifte) familier var der 10-11 pct. af forældrene, der selv havde været skilsmissebørn. For mødre steg denne andel i takt med, at konsolideringsgraden faldt. I opløste kernefamilier havde mere end hver femte mor selv været skilsmissebarn, blandt de enlige mødre var andelen 28 pct. (»Samboskab, Ægteskab og Forældrebrud« af Mai Heide Ottosen, SFI 2000, side 57).

I 2003 blev der viet 34.521 par, mens 15.565 par blev skilt samme år (Danmarks Statistik). Antallet af skilsmisser er steget år for år siden 1998. Der er derfor et stort behov for en kvalificeret rådgivning til ægtepar, der ikke kan få deres samliv til at fungere. Parrådgivning kan redde mange skrantende forhold, og mange menneskelige ressourcer ville være vundet, hvis parrådgivningen blev et generelt tilbud. Det viser for eksempel resultater af ægteskabsmægling gennem tilbud om en uvildig og anonym rådgivning, hvor psykologer og jurister rådgiver og mægler.

Ud over de menneskelige konsekvenser har samlivsbrud også store samfundsøkonomiske konsekvenser. I England har Family Matters Institute (<http://www.familymatters.org.uk/>) i rapporten »The Cost of Family Breakdown« forsøgt at udregne samfundets udgifter i forbindelse med skilsmisser. Hvis disse tal overføres til danske forhold, betyder det, at skilsmisser hvert år koster det danske samfund mellem 16 og 17 mia. kr. om året (Kristeligt Dagblad 11. september 2003).

Af disse grunde mener forslagsstillerne, det er vigtigt, at samfundet ser det som en vigtig opgave at forebygge skilsmisser og samlivsbrud, når par ønsker at blive sammen, ligesom samfundet aktivt forsøger at forebygge rygning, fedme og alkoholisme.

Beslutningsforslaget er en delvis genfremsættelse af B 81 (1998-99), jf. Folketingets forhandlinger s. 4288 og 6692, Till. A 3941 og till. B 986.